

ORDIN nr. 323 din 18 februarie 2009 pentru modificarea și completarea Ordinului ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și locuințelor și al ministrului economiei și finanțelor nr. [144/580/2008](#) privind aprobarea categoriilor de cheltuieli eligibile pentru domeniul major de intervenție "Restaurarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural, precum și crearea/modernizarea infrastructurilor conexe" în cadrul axei prioritare "Dezvoltarea durabilă și promovarea turismului" din cadrul Programului operațional regional 2007-2013

Având în vedere prevederile Hotărârii Guvernului nr. [759/2007](#) privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale, cu modificările și completările ulterioare, ale Hotărârii Guvernului nr. [28/2008](#) privind aprobarea conținutului-cadru al documentației tehnico-economice aferente investițiilor publice, precum și a structurii și metodologiei de elaborare a devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții, în temeiul art. 13 din Hotărârea Guvernului nr. [759/2007](#), cu modificările și completările ulterioare, al art. 12 alin. (5) din Hotărârea Guvernului nr. [33/2009](#) privind organizarea și funcționarea Ministerului Dezvoltării Regionale și Locuinței, cu modificările ulterioare, și al art. 10 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. [34/2009](#) privind organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor Publice, **ministrul dezvoltării regionale și locuinței și ministrul finanțelor publice** emit următorul ordin:

Art. I

Ordinul ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și locuințelor și al ministrului economiei și finanțelor nr. [144/580/2008](#) privind aprobarea categoriilor de cheltuieli eligibile pentru domeniul major de intervenție "Restaurarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural, precum și crearea/modernizarea infrastructurilor conexe" în cadrul axei prioritare "Dezvoltarea durabilă și promovarea turismului" din cadrul Programului operațional regional 2007-2013, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 184 din 11 martie 2008, cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 1 alineatul (2), după litera h) se introduce o nouă literă, litera i), cu următorul cuprins:

"i) cheltuieli pentru elaborarea planului de marketing."

2. La articolul 5 alineatul (2), litera c) se modifică și va avea următorul cuprins:

"c) refacerea/amenajarea căilor de acces (pietonale și carosabile) către obiectivele reabilitate, în interiorul zonei de protecție a acestora, și modernizarea utilităților aferente din corpul căilor de acces;"

3. La articolul 5 alineatul (2), după litera k) se introduce o nouă literă, litera l), cu următorul cuprins:

"l) construirea/reabilitarea obiectivelor de investiții destinate punerii în valoare a monumentelor istorice și aflate în zona de protecție."

Art. II

Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

_****_

Ministrul dezvoltării regionale și locuinței,
Vasile Blaga
p. Ministrul finanțelor publice,

ORDIN nr. 144 din 7 februarie 2008 privind aprobarea categoriilor de cheltuieli eligibile pentru domeniul major de intervenție "Restaurarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural, precum și crearea/modernizarea infrastructurilor conexe" în cadrul axei prioritare "Dezvoltarea durabilă și promovarea turismului" din cadrul Programului operațional regional 2007-2013

Având în vedere prevederile Hotărârii Guvernului nr. [759/2007](#) privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale,

având în vedere prevederile Hotărârii Guvernului nr. [28/2008](#) privind aprobarea conținutului-cadru al documentației tehnico-economice aferente investițiilor publice, precum și a structurii și metodologiei de elaborare a devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții,

în temeiul art. 13 din Hotărârea Guvernului nr. [759/2007](#) privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale,

în temeiul art. 10 alin. (5) din Hotărârea Guvernului nr. [361/2007](#) privind organizarea și funcționarea Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor, în temeiul art. 11 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. [386/2007](#) privind organizarea și funcționarea Ministerului Economiei și Finanțelor, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul dezvoltării, lucrărilor publice și locuințelor și ministrul economiei și finanțelor emit următorul ordin:

Art. 1

(1) Cheltuielile efectuate de beneficiar sunt considerate eligibile de la data intrării în vigoare a Contractului de finanțare semnat între beneficiar și organismul intermediar, în numele și pentru Autoritatea de management a Programului operațional regional, denumit în continuare contract de finanțare,

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), următoarele cheltuieli efectuate de beneficiar sunt eligibile de la data de 1 ianuarie 2007, dacă se încadrează în prevederile art. 6 și 9 din Hotărârea Guvernului nr. [759/2007](#) privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale:

a) cheltuieli pentru elaborarea studiului de fezabilitate;

b) cheltuieli pentru elaborarea studiului de fezabilitate;

c) expertiză tehnică și, după caz, audit energetic;

d) documentație de avizare a lucrărilor de intervenții;

e) cheltuieli pentru elaborarea studiilor de teren;

f) cheltuieli pentru elaborarea proiectului tehnic;

g) cheltuieli pentru achiziția terenului;

h) cheltuieli pentru avize, acorduri, autorizații.

(3) Procedurile de achiziție derulate pentru efectuarea cheltuielilor menționate la alin. (2) lit. a)-f) se derulează în conformitate cu prevederile legale în vigoare privind achizițiile publice.

Art. 2

(1) Sunt eligibile cheltuielile privind achiziția terenului, amenajarea acestuia și amenajări pentru protecția mediului.

(2) Cheltuielile efectuate pentru achiziția de terenuri sau expropriere sunt considerate eligibile în limita a 10% din valoarea totală eligibilă a proiectului, cu respectarea prevederilor art. 6 din Hotărârea Guvernului nr. [759/2007](#).

(3) Pentru amenajarea terenului sunt considerate cheltuieli eligibile cheltuielile efectuate la începutul lucrărilor pentru pregătirea amplasamentului și care constau în demontări, defrișări, evacuări materiale rezultate, devieri rețele de utilități din amplasament, drenaje.

(4) În cazul amenajărilor pentru protecția mediului sunt considerate eligibile cheltuielile efectuate pentru lucrări și acțiuni de protecția mediului, inclusiv pentru refacerea cadrului natural după terminarea lucrărilor.

Art. 3

Sunt considerate eligibile cheltuielile aferente asigurării cu utilitățile necesare funcționării obiectivului de investiție, precum: alimentare cu apă, canalizare, alimentare cu gaze naturale, agent termic, energie electrică, telecomunicații, care se execută pe amplasamentul delimitat din punct de vedere juridic al obiectivului de investiție, precum și cheltuielile aferente racordării la rețelele de utilități.

Art. 4

(1) Sunt considerate eligibile, în limita a 5% din valoarea totală eligibilă a proiectului, cheltuielile legate de proiectare și asistență tehnică, cuprinzând cheltuielile privind studiile de teren, obținerea de avize, acorduri și autorizații, proiectarea și ingineria, consultanța și asistența tehnică.

(2) Pentru efectuarea studiilor de teren, cheltuielile eligibile cuprind cheltuielile pentru studii geotehnice, geologice, hidrologice, hidrogeotehnice, fotogrammetrice, topografice și de stabilitate a terenului pe care se amplasează obiectivul de investiție.

(3) Pentru obținerea de avize, acorduri și autorizații, cheltuielile considerate eligibile sunt cheltuielile efectuate pentru:

a) obținerea/prelungirea valabilității certificatului de urbanism, obținerea/prelungirea valabilității autorizației de construire conform legii;

b) obținerea avizelor și acordurilor pentru racorduri și branșamente la rețele publice de apă, canalizare, gaze, termoficare, energie electrică, telefonie;

c) întocmirea documentației, obținerea numărului cadastral provizoriu și înregistrarea terenului în Cartea funciară;

d) obținerea acordului de mediu;

e) obținerea avizului PSI.

(4) În categoria cheltuielilor eligibile privind proiectarea și ingineria se includ, cu respectarea prevederilor art. 9 din Hotărârea Guvernului nr. [759/2007](#), cheltuielile efectuate pentru:

a) elaborarea tuturor fazelor de proiectare (studiu de fezabilitate, studiu de fezabilitate, expertiză tehnică și, după caz, audit energetic documentație de avizare a lucrărilor de intervenții, proiect tehnic, detalii de execuție);

b) plata verificării tehnice a proiectării și pentru plata elaborării certificatului de performanță energetică a clădirii;

c) elaborarea documentațiilor necesare obținerii acordurilor, avizelor și autorizațiilor aferente obiectivului de investiție, documentații ce stau la baza emiterii avizelor și acordurilor impuse prin certificatul de urbanism, documentații urbanistice, studii de impact, studii/expertize de amplasament.

(5) Cheltuielile eligibile privind serviciile de consultanță includ cheltuielile efectuate, după caz, pentru:

a) plata serviciilor de consultanță la elaborarea studiilor de piață și de evaluare;

b) plata serviciilor de consultanță în domeniul managementului proiectului finanțat;

c) plata asistenței/consultanței juridice, în scopul elaborării documentației de atribuire și/sau al aplicării procedurii de atribuire a contractelor de achiziție publică.

☐**(6)** În categoria cheltuielilor eligibile privind asistența tehnică se includ cheltuielile efectuate, după caz, pentru:

a) asistență tehnică din partea proiectantului, în cazul când aceasta nu intră în tarifarea proiectării;

b) asigurarea supravegherii execuției prin inspectori de șantier desemnați de autoritatea contractantă.

☐**Art. 5**

(1) Pentru investiția de bază sunt considerate cheltuieli eligibile cele efectuate pentru construcții și instalații, precum și pentru dotări de specialitate.

☐**(2)** Cheltuielile eligibile efectuate pentru construcții și instalații cuprind cheltuielile aferente execuției obiectivului investiției, și anume cheltuieli de lucrări pentru:

a) restaurarea, consolidarea, protecția și conservarea clădirilor de patrimoniu;

b) restaurarea, protecția, conservarea și realizarea picturilor interioare, frescelor, picturilor murale exterioare;

c) refacerea/amenajarea căilor de acces (pietonale și carosabile) către obiectivele restaurate, în interiorul zonei de protecție a acestora;

d) lucrări și dotări pentru asigurarea iluminatului interior și exterior, a iluminatului de siguranță, precum și a celui decorativ;

e) restaurarea și remodelarea plasticii fațadelor;

f) amenajări peisagistice pentru punerea în evidență a obiectivului turistic de patrimoniu reabilitat;

g) modernizarea utilităților aferente obiectivului turistic de patrimoniu (energie electrică, alimentare cu apă, canalizare);

h) amenajarea zonelor de protecție prin delimitarea și împrejmuirea obiectivelor de patrimoniu (acolo unde este cazul);

i) construirea utilităților anexe (punct de informare, parcaj, grup sanitar, reclame și indicatoare);

j) amenajarea/marcarea de trasee turistice/itinerare culturale la obiectivele turistice de patrimoniu reabilitate;

k) construcția/reabilitarea/modernizarea căii de acces către obiectivul turistic de patrimoniu reabilitat.

(3) Cheltuielile se desfășoară pe obiecte, iar delimitarea obiectelor se face de către proiectant.

(4) Cheltuielile aferente fiecărui obiect sunt determinate prin devizul pe obiect.

☐**(5)** Cheltuielile eligibile efectuate pentru dotările de specialitate cuprind:

a) dotări interioare (instalații, echipamente și dotări pentru asigurarea condițiilor de climatizare, siguranță la foc, antiefracție);

b) dotări pentru expunerea și protecția patrimoniului cultural mobil și imobil.

☐**Art. 6**

(1) Sunt eligibile cheltuielile privind organizarea de șantier, lucrările de construcții și instalații aferente organizării de șantier, activitățile conexe organizării de șantier și cotele legale.

(2) Cheltuielile eligibile efectuate pentru organizarea de șantier cuprind cheltuielile estimate ca fiind necesare contractantului în vederea creării condițiilor de desfășurare a activității de construcții-montaj.

(3) Pentru realizarea lucrărilor de construcții și instalații aferente organizării de șantier, cheltuielile considerate eligibile sunt cele efectuate pentru lucrările de nivelări ale terenurilor naturale, dezafectări locale de căi de comunicație sau construcții, bransarea la utilități, realizarea de căi de acces.

☐**(4)** Cheltuielile eligibile aferente activităților conexe organizării de șantier includ cheltuielile pentru:

- a) obținerea autorizației de execuție a lucrărilor de organizare de șantier;
- b) taxe de amplasament;
- c) întreruperea temporară a rețelelor de distribuție de apă, canalizare, agent termic, energie electrică, gaze naturale;
- d) contractele temporare cu furnizorii de utilități și cu unitățile de salubritate.

☐(5) Cheltuielile considerate eligibile pentru cote legale cuprind, după caz:

- a) cota aferentă inspecției pentru controlul calității lucrărilor de construcții;
- b) cota pentru controlul statului în amenajarea teritoriului, urbanism și pentru autorizarea lucrărilor de construcții;
- c) cota aferentă Casei Sociale a Constructorilor.

☐Art. 7

(1) Cheltuielile diverse și neprevăzute se consideră eligibile dacă sunt detaliate prin documente justificative corespunzător și doar în limita a maximum 10% din valoarea uneia sau, cumulativ, a mai multor cheltuieli menționate la art. 5, în funcție de natura și complexitatea lucrărilor.

(2) Din procentul stabilit se acoperă, după caz, cheltuielile rezultate în urma modificărilor de soluții tehnice, cantități suplimentare de lucrări, utilaje sau dotări ce se impun pe parcursul derulării investiției, precum și cheltuielile de conservare pe parcursul întreruperii execuției din cauze independente de autoritatea contractantă.

☐Art. 8

Sunt eligibile cheltuielile aferente activităților de audit și cheltuielile cu publicitatea și informarea, cu respectarea prevederilor contractului de finanțare.

☐Art. 9

Amortizarea este considerată cheltuială eligibilă în condițiile respectării prevederilor Hotărârii Guvernului nr. [759/2007](#).

☐Art. 10

Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

._****._

p. Ministrul dezvoltării, lucrărilor publice și locuințelor,

Anna Horvath,

secretar de stat

Ministrul economiei și finanțelor,

Varujan Vosganian

Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 184 din data de 11 martie 2008